

Preservation of wetland habitats in the upper Biebrza Valley
Ochrona siedlisk mokradłowych doliny Górnej Biebrzy

Sygn. GB/ZP-WW/D2-12

Osowiec-Twierdza 08 sierpnia 2014r.

Raport z inwentaryzacji gniazd bociana białego (*Ciconia ciconia*) na obszarze objętym projektem LIFE11 NAT/PL/422 „Ochrona siedlisk mokradłowych doliny Górnej Biebrzy”, wykonanego w ramach działania: monitoring przyrodniczy projektu, symbol zadania D2.

Inwentaryzacji gniazd dokonano w dniach 22 - 24 czerwca 2014 roku, w godzinach porannych oraz wieczornych, przy sprzyjających warunkach pogodowych. Ponieważ na przełomie maja i czerwca zaobserwowano w kilku gniazdach młode już stosunkowo dobrze odchowane, postanowiono przystąpić do inwentaryzacji gniazd i monitoringu bociana białego w terminie nieco wcześniejszym niż w roku ubiegłym. Wyraźnie wcześniej niż w roku ubiegłym bociany białe powróciły z zimowisk i część par, w porównaniu z rokiem ubiegłym, nieco wcześniej przystąpiło do lęgów.

Miejscowości objęte inwentaryzacją gniazd bociana białego: Domuraty, Małowista, Trzyczeczek, Kuderewszczyzna, Hamulka, Kamienna Nowa, Kamienna Stara, Kropiwno, Szuszałewo, Jałowo, Ostrowie (k/Jastrzębnej), Jastrzębna II, Jastrzębna I, Nowy Lipsk, Krasnybór, Jasionowo, Krasnoborki, Ostrowie (k/Kropiwna), Harasimowicze, Grzebień, Sopoćkowce, Butrymowce, Bieniowce, Dubaśno, Chilmony, Koniuszki, Rogożyn Stary, Rogożyn Nowy, Rogożynek oraz Lipsk.

Inwentaryzacją terenową objęto także potencjalne miejsca gniazdowania bociana białego, położone na uboczu - na koloniach w/w miejscowości. W tych miejscach odnaleziono na obszarze Górnej Biebrzy kilka gniazd, których nie znaleziono i w związku z tym nie zinwentaryzowano w roku ubiegłym. Ponadto przybyło kilka nowych gniazd w stosunku do roku ubiegłego. Dokładne dane i lokalizacje przedstawiono poniżej.

Wyniki.

Łącznie w 2014 roku zinwentaryzowano 148 gniazd bociana białego (dla porównania, w roku ubiegłym naliczono 135 gniazd).

Ilość gniazd w poszczególnych miejscowościach przedstawia się następująco:

1. Domuraty – 5 gniazd
2. Małowista – 5 gniazd
3. Trzyczeczek – 4 gniazda
4. Kuderewszczyzna – 4 gniazda

Projekt współfinansowany przez Instrument LIFE+ Komisji Europejskiej,
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Biebrzański Park Narodowy.
Korespondencja: BPN 19-110 Goniądz Osowiec Twierdza 8; e-mail: m.silakowski@biebrza.org.pl

5. Hamulka - 1 gniazdo
 6. Kamienna Nowa - 1 gniazdo
 7. Kamienna Stara - 5 gniazd
 8. Szuszałewo - 2 gniazda
 9. Jałowo - 2 gniazda
 10. Ostrowie (k/Jastrzębnej) - 5 gniazd
 11. Nowy Lipsk - 0 gniazd
 12. Jastrzębna II - 13 gniazd
 13. Jastrzębna I - 10 gniazd
 14. Krasnybór - 1 gniazdo + 1 gniazdo przed wsią (teren wsi Komaszówka)
 15. Jasionowo - 3 gniazda
 16. Krasnoborki - 9 gniazd
 17. Ostrowie (k/Kropiwna) - 8 gniazd
 18. Harasimowicze - 8 gniazd
 19. Grzebienie - 12 gniazd
 20. Butrymowce - 1 gniazdo
 21. Bieniowce - 3 gniazda
 22. Dubaśno - 6 gniazd
 23. Chilmony - 8 gniazd
 24. Koniuszki - 6 gniazd
 25. Rogożyn Stary - 13 gniazd
 26. Rogożyn Nowy - 3 gniazda
 27. Rogożynek - 2 gniazda
 28. Kropiwno - 4 gniazda
 29. Lipsk (miasto) - 3 gniazda
- Łącznie: 148 gniazd

Jedynie 4 gniazda na inwentaryzowanym obszarze posadowione są na drzewach, 5 gniazd na dachach budynków gospodarczych, 1 na kominie. 134 gniazda posadowione są na słupach energetycznych z platformami, natomiast 4 gniazda na słupach energetycznych ale bez platform.

Najwięcej - 5 młodych w gnieździe stwierdzono tylko w jednym przypadku: gniazdo w wsi Trzyrzeczki (w środku wsi, przy skrzyżowaniu dróg - ostry łuk drogi).

W jednym przypadku na posesji stwierdzono więcej niż jedno gniazdo - mianowicie 4 gniazda (Kamienna Stara, posesja z numerem domu 22 - Marcieńczyk). Warto zaznaczyć, iż w roku ubiegłym na tej posesji były 3 gniazda.

Gniazd nowych - tegorocznych zarejestrowano łącznie 9 (w tym 2 gniazda, gdzie budowa została rozpoczęta ale nie dokończona). W roku ubiegłym naliczono jedynie 4 nowe gniazda. Ponadto w tym roku zinwentaryzowano 6 gniazd, których nie odnaleziono w roku ubiegłym. Podczas inwentaryzacji w roku bieżącym nie odnaleziono 2 gniazd, które prawdopodobnie spadły ze słupów energetycznych.

Gniazd zajętych stwierdzono łącznie 128. Gniazd nie zajętych (lub opuszczonych), w których nie stwierdzono ptaków dorosłych i bez śladów użytkowania gniazda w sezonie lęgowym 2014, zinwentaryzowano łącznie 20 (w roku ubiegłym stwierdzono 14 takich gniazd).

Gniazda zajęte przez dorosłe w sezonie lęgowym 2014, ale w których nie stwierdzono podczas inwentaryzacji młodych (co oznacza, że ptaki nie przystąpiły do lęgów lub wszystkie młode do dnia inwentaryzacji utraciły), zinwentaryzowano łącznie 12. Gniazd, w których stwierdzono sukces lęgowy stwierdzono łącznie 116.

Łącznie w 29 miejscowościach powiązanych bezpośrednio lub pośrednio z obszarem projektu zinwentaryzowano 148 gniazd bociana białego, z czego w 116 gniazdach (w dniach 22-24 lipca 2014 roku) stwierdzono młode. W sumie - w tych 116 gniazdach stwierdzono 311 młodych (w roku ubiegłym w 115 gniazdach stwierdzono 301 młodych).

Wiosną 2014 roku, część bocianów przyleciała wcześniej niż w roku ubiegłym. Z tego też powodu część par przystąpiła nieco wcześniej do lęgów. Niektóre pary nie przystąpiły do lęgów w ogóle. Podczas inwentaryzacji (2-24 czerwca 2014) zaobserwowano kilka gniazd z bardzo młodymi pisklętami, będącymi w wieku około 2 tygodni, ale zaobserwowano także młode, które ćwiczyły już wymachiwanie skrzydłami i trening przed wylotem z gniazda. Podczas inwentaryzacji, jeśli było to możliwe, przeprowadzano rozmowy z właścicielami posesji, na których znajdują się gniazda. Tą drogą uzyskano np. informacje o ilości piskląt w danym gnieździe zaraz po wykluciu się młodych. W uwagach w załączonej tabeli zaznaczono gniazda, w których młode lub część młodych zginęła przed terminem przeprowadzanej inwentaryzacji.

Charakterystyka miejscowości pod kątem gniazdowania w nich bociana białego.

1. Domuraty. Łącznie stwierdzono 5 gniazd. Wszystkie gniazda były zajęte ale w 1 gnieździe nie stwierdzono młodych. W pozostałych 4 gniazdach naliczono łącznie 11 młodych.
2. Małowista. Łącznie stwierdzono 5 gniazd. 4 gniazda były zajęte ale w 1 z nich nie stwierdzono młodych. W pozostałych 3 gniazdach naliczono łącznie 6 młodych.
3. Trzyrzeczki. Łącznie stwierdzono 4 gniazda, z czego 2 gniazda nie zostały zajęte przez dorosłe. W pozostałych 2 zajętych gniazdach naliczono łącznie 8 młodych.
4. Kuderewszczyzna. Łącznie stwierdzono 4 gniazda (w tym 1 nowe). Wszystkie gniazda były zajęte i z młodymi. Łącznie naliczono 10 młodych.
5. Hamulka. Stwierdzono 1 gniazdo (opuszczony dom przy drodze) z 3 młodymi.
6. Kamienna Nowa. Stwierdzono 1 gniazdo z 4 młodymi.
7. Kamienna Stara. Stwierdzono 5 gniazd (w tym 1 nowe, choć nie zajęte). W pozostałych 4 zajętych gniazdach, stwierdzono łącznie 12 młodych.
8. Szuszałewo. Stwierdzono 2 gniazda, oba zajęte i z młodymi. Łącznie naliczono 4 młode.
9. Jałowo. Stwierdzono 2 gniazda, oba zajęte i z młodymi. Łącznie naliczono 4 młode.
10. Ostrowie (k/Jastrzębnej). Stwierdzono 5 gniazd (w tym: 1 nowe). Łącznie stwierdzono 3 zajęte gniazda ale tylko 2 gniazdach naliczono łącznie 5 młodych.

11. Nowy Lipsk. Nie stwierdzono gniazd bociana białego, podobnie jak w roku ubiegłym.
12. Jastrzębna II. Łącznie stwierdzono 13 gniazd (w tym 1 gniazdo nowe). 1 gniazdo było we wsi nie zajęte. Z pozostałych 12 zajętych gniazd zinwentaryzowano 10 gniazd z młodymi, których naliczono łącznie 26.
13. Jastrzębna I. Łącznie stwierdzono 10 gniazd (w tym 2 gniazda nie odnalezione w roku ubiegłym). Łącznie stwierdzono 9 gniazd zajętych ale tylko 7 gniazd z młodymi. W sumie naliczono 16 młodych.
14. Krasnybór. W obrębie miejscowości stwierdzono 1 gniazdo, jednak nie zajęte – bez młodych. Do tej miejscowości doliczono także 1 gniazdo tuż przed wsią (choć administracyjnie posesja należy do wsi Komaszówka) – również nie zajęte, bez młodych.
15. Jasionowo. Stwierdzono 3 gniazda (w tym 1 nowe), wszystkie były zajęte, choć młode stwierdzono w 2 gniazdach, łącznie z 7 młodymi.
16. Krasnoborki. Stwierdzono 9 gniazd (w tym 2 nowe), 6 zostały zajęte i wszystkie 6 z sukcesem lęgowym. Łącznie naliczono 17 młodych.
17. Ostrowie (k/Kropiwna). Stwierdzono 8 gniazd (z czego 2 gniazda były w ogóle nie zajęte). W pozostałych 6 zajętych gniazdach, w których stwierdzono sukces lęgowy naliczono łącznie 16 młodych.
18. Harasimowicze. Stwierdzono 8 gniazd (wszystkie zajęte). W 8 gniazdach stwierdzono łącznie 22 młode.
19. Grzebień. Stwierdzono 12 gniazd (w tym 1 gniazdo nowo zinwentaryzowane, którego nie odnaleziono w roku ubiegłym). 11 gniazd było zajętych i z młodymi, których naliczono łącznie 30.
20. Butrymowce. Stwierdzono 1 gniazdo z 4 młodymi.
21. Bieniowce. Stwierdzono 3 gniazda, ale 2 były zajęte i z młodymi. Naliczono łącznie 5 młodych.
22. Dubaśno. Stwierdzono 6 gniazd (w tym 2 nowe i 1 gniazdo nowo zinwentaryzowane, którego nie odnaleziono w roku ubiegłym). Wszystkie 6 były zajęte ale tylko 4 z sukcesem lęgowym. Łącznie naliczono 12 młodych.
23. Chilmony. Stwierdzono 8 gniazd (w tym 1 gniazdo nie zajęte w ogóle). Z pozostałych 7 zajętych gniazd w 5 stwierdzono sukces lęgowy, naliczono łącznie 14 młodych.
24. Koniuszki. Stwierdzono 6 gniazd (w tym 1 gniazdo nie zostało zajęte). W pozostałych 5 zajętych gniazdach stwierdzono sukces lęgowy. Naliczono łącznie 11 młodych.
25. Rogożyn Stary. Stwierdzono 13 gniazd (w tym 2 gniazda nowo zinwentaryzowane, którego nie odnaleziono w roku ubiegłym). 12 gniazd było zajęte i z sukcesem lęgowym. Naliczono łącznie 33 młode.
26. Rogożyn Nowy. Stwierdzono 3 gniazda, wszystkie były zajęte i z młodymi. Łącznie naliczono 6 młodych.
27. Rogożynek. Stwierdzono 2 gniazda, oba zajęte, w których naliczono łącznie 6 młodych.
28. Kropiwno. Stwierdzono 4 gniazda (nie odnaleziono 2 gniazd w stosunku do roku ubiegłego). Wszystkie 4 gniazda zostały zajęte i stwierdzono w nich młode. Łącznie

naliczono 11 młodych.

29. Lipsk (miasto). Stwierdzono 3 gniazda, wszystkie zajęte. Łącznie naliczono 8 młodych. W jednym gnieździe (przy ul. Saperów 31) stwierdzono 3 młode, choć wcześniej były 4 młode (jeden wypadł z gniazda przed inwentaryzacją).

Lp	Nazwa miejscowości	Ilość gniazd łącznie	Ilość gniazd nowych	Ilość gniazd zajętych	Ilość gniazd niezajętych lub opuszczonych	Ilość gniazd z młodymi	Liczba młodych (łącznie)
1.	Domuraty	5	0	5	0	4	11
2.	Małowista	5	0	4	1	3	6
3.	Trzyrzeczki	4	0	2	2	2	8
4.	Kuderewszczyzna	4	1	4	0	4	10
5.	Hamulka	1	0	1	0	1	3
6.	Kamienna Nowa	1	0	1	0	1	4
7.	Kamienna Stara	5	1	4	1	4	12
8.	Szuszalewo	2	0	2	0	2	4
9.	Jałowo	2	0	2	0	2	4
10.	Ostrowie k/Jastrzębnej	5	1	3	2	2	5
11.	Nowy Lipsk	0	0	0	0	0	0
12.	Jastrzębna II	13	1	12	1	10	26
13.	Jastrzębna I	10	0	9	1	7	16
14.	Krasnybór	1+1	0	0+0	1+1	0+0	0+0
15.	Jasionowo	3	1	3	0	2	7
16.	Krasnoborki	9	2	6	3	6	17
17.	Ostrowie k/Kropiwna	8	0	6	2	6	16
18.	Harasimowicze	8	0	8	0	8	22

19.	Grzebień	12	0	11	1	11	30
20.	Butrymowce	1	0	1	0	1	4
21.	Bieniowce	3	0	2	1	2	5
22.	Dubaśno	6	2	6	0	4	12
23.	Chilmony	8	0	7	1	5	14
24.	Koniuszki	6	0	5	1	5	11
25.	Rogożyn Stary	13	0	12	1	12	33
26.	Rogożyn Nowy	3	0	3	0	3	6
27.	Rogożynek	2	0	2	0	2	6
28.	Kropiwno	4	0	4	0	4	11
29.	Lipsk (miasto)	3	0	3	0	3	8
	Razem:	148	w tym 9	128	20 niezajętych	116 z	311
		gniazd	nowych	zajętych	lub	młodymi	młodych
					opuszczonych		

Załączniki.

1. Mapa obszaru Górnej Biebrzy z zaznaczonymi miejscowościami (wraz z ilością gniazd w poszczególnych miejscowościach), w których przeprowadzono inwentaryzację gniazd bociana białego
2. Formularz kontroli zasiedlenia gniazd (terenowe karty obserwacji).

Sporządził:

Włodzimierz Wróblewski

koordynator ds. ochrony przyrody

